

www.KitaboSunnat.com
Abul Hasan Ali Nadwi

Introduction to Research

مسئله پژوهش

اهداف پژوهش

سوالات یا فرضیات

متغیرهای پژوهش

نوع مطالعه

نمونه گیری و جمع آوری داده ها

تجزیه و تحلیل

استنتاج

تعریف کلمه تحقیق

✓ تعاریف به عمل آمده از تحقیق و پژوهش فراوانند.

✓ تحقیق در لغت به معنای درست و راست گرداندن، پیدا کردن ، یافتن یا جستجوی حقیقت آورده شده است.

✓ ریشه کلمه تحقیق یا Research جستجوی مجدد و یا بررسی دقیق است.

تعریف تحقیق:

دلاور:

تحقیق کاربرد روشهای علمی برای حل یک مساله و یا پاسخگوئی به یک سؤال است.

برنز و گرو:

تحقیق تلاشی منظم جهت تولید دانش نو و یا تأیید و اصلاح دانش موجود می باشد

توجه :

✓تحقیق سازماندهی مجدد و بیان دوباره دانش که
به آن ” جستجو یا Search“ می گویند نیست.

هدف تحقیق چیست؟

✓ یافتن پاسخ برای سوالات یا حل مشکلات

✓ کشف و تفسیر حقایق جدید

✓ بررسی تئوریهای پذیرفته شده یا قوانین جهت

روشن شدن حقایق جدید

✓ ساختن تئوری های جدید

هدف نهایی تحقیق، توسعه سازمان یافته بدنه
دانش علمی است

تحقیق در پرستاری

► تحقیق در پرستاری باید به سوالات مرتبط
با پرستاران پاسخ دهد و بدنه منحصر به
فرد دانش پرستاری برای عملکردهای
مربوط به آن را گسترش دهد

تحقیق در پرستاری

- جستجوی منظمی است برای گسترش دانش مربوط به مسائل مهم پرستاری و به کار گیری آن برای استقرار اساس علمی دانش جهت عمل پرستاری

پرستاری چیست؟

- پرستاری محافظت، ارتقا و بهینه سازی سلامت و توانایی ها، پیشگیری از بیماری و صدمه، و تسکین آلام از طریق تشخیص و درمان پاسخ های انسانی ، و حمایت در مراقبت از افراد ، خانواده ها، جوامع و جمعیت ها. (انجن پرستاران امریکا، ۲۰۰۳)

تمرکز تحقیق پرستاری بر چیست؟

▶ ادراکات انسانی

▶ کاربرد تدابیر درمانی به منظور ارتقا سلامت و کنترل بیماری

▶ با دیدگاهی جامع نگر که نحوه طراحی و اجرا و تفسیر یافته ها را تغییر می دهد

نگرش های مرتبط با تمرکز تحقیق پرستاری

- ▶ تمرکز بر دانشی که تاثیر مستقیم بر عملکرد بالینی دارد
- ▶ تمرکز بر بالین ، آموزش ، مدیریت خدمات سلامتی
- خصوصیات و نقش های پرستاری بطور همزمان به منظور ارتقا بدنه دانش پرستاری

نگرش های مرتبط با تمرکز تحقیق پرستاری

► بنابراین تحقیق پرستاری فرآیند علمی است که دانش موجود و تولید دانش جدید را که اثرات مستقیم و غیر مستقیم بر عملکرد پرستاری می باشند معتبر سازی و باز تعریف می کند.

اهمیت تحقیق پرستاری

- ▶ هدف نهایی پرستاری فراهم آوردن **عملکرد مبتنی بر شواهد** به منظور ارتقا کیفیت امور بیماران، خانواده ها، مراقبین سلامتی و نظام مراقبت سلامتی می باشد

عملکرد مبتنی بر شواهد چیست؟

- ▶ استفاده از تحقیقات در حیطه های مختلف نظیر ادراک بیماران، ارتقا سلامت و مراقبت با صرفه می باشد بنابراین:
- ▶ تحقیق با توسعه دانش علمی منجر به توانمندی پرستاران در ارائه مراقبت سلامتی مبتنی بر شواهد می گردد که با توصیف، توضیح، پیشگویی و کنترل پدیده های اساسی پرستاری در انواع مطالعات ممکن می شود

شروط نیاز به پژوهش

▶ تفاوت میان وضعیت موجود با وضعیت مطلوب

▶ نامشخص بودن دلایل تفاوت

▶ موجود بودن بیش از یک راه حل

انتخاب موضوع

object selection

- سؤالی است که نیاز به پاسخ دارد.
- مشکلی است که باید برای آن راه حلی پیدا شود و یا
- مواردی است که در باره صحت آنها اختلاف نظر و یا شواهد ضد و نقیضی وجود دارد.

شناسایی مسائل و مشکلات:

جان دیوئی معتقد است: "اولین مرحله تحقیق احساس وجود یک مشکل است؛ به این معنی که پژوهشگر در کار خویش با مانع یا مشکلی روبرو گردیده است که در حل آن ابهام یا تردید دارد و نمی تواند در مقابل آن ساکت بماند."

آغاز یک تحقیق با احساس وجود یک مشکل همراه است. در این مرحله آن احساس باید به صورت "یک پرسش" در آید و بیان شود.

مسأله:

مسأله یا مشکل پدیده ای است غیرعادی ، که در روند کار سیستم وجود دارد و چون اخلال و بی نظمی ایجاد می کند سبب افت یا کاهش کمی و کیفی جریان کارها و بازده سیستم می گردد. به عبارت دیگر مسأله یا مشکل عبارت است از شکاف بین وضعیت موجود و آنچه باید باشد.

*References of **object** or problem selection*

منابع انتخاب موضوع یا مسئله

1. تجارب حرفه ای
2. متون علمی و منابع موجود
3. اولویت های تحقیقاتی
4. تئوری ها

چارچوب‌ها (Frameworks)

- ▶ ساختاری انتزاعی و منطقی است که طراحی مطالعه را هدایت می‌کند و پژوهشگر را قادر می‌سازد یافته‌ها را به بدنه دانش مرتبط سازد.
- ▶ در مطالعات کمی چارچوب‌ها نظریه‌ها و مدل‌های پنداشتی و در مطالعات کیفی فلسفه می‌باشد.

Theory

- ▶ روشی برای توضیح بخش از دنیای تجربی است و برای توصیف ، توضیح، پیشگویی و یا کنترل آن بکار می رود
- ▶ مجموع یکپارچه ای از مفاهیم تعریف شده است که دیدگاه یک پدیده را مشخص کرده می تواند در توصیف ، توضیح، پیشگویی و یا کنترل آن پدیده مورد استفاده قرار گیرد.
- ▶ نظریه ها تعمیم انتزاعی برای توضیح سیستماتیک در باره نحوه ارتباط پدیده ها می باشند.
- ▶ تئوری ها قابلیت تست شدن را دارند
- ▶ تحقیق به منظور طراحی و آزمون نظریه انجام می شود
- ▶ نظریه تنش سلیه، خودمراقبتی اورم و

پنداشت ها، مفاهیم پنداشتی

Concept& conceptual framework

- مفهوم واژه ای است که به صورت انتزاعی توصیف می شود و روی یک شی و یا پدیده و یا ایده نام گذاشته و به آن هویت می دهد نظیر اضطراب
- مدل های پنداشتی مجموعه ای از سازه ها یا مفاهیمی بسیار انتزاعی است که به طور وسیعی پدیده مورد علاقه را توضیح می دهد، پیش فرض ها را بیان نموده و فلسفه اساسی آن را توضیح می دهد. "مدل روی"

evaluation of research object

ارزشیابی موضوع تحقیق

1. اهمیت و اولویت

2. عملی بودن

3. نوآوری

معیارهای انتخاب طرح تحقیقاتی

1. مناسبیت
2. اجتناب از دوباره کاری
3. قابلیت اجرا
4. مقبولیت سیاسی
5. با صرفه بودن
6. فوریت نیاز به داده ها
7. ملاحظات اخلاقی

مناسبت

1. موارد مورد نظر

1. وسعت مسئله

2. شدت مسئله

3. افراد تحت تاثیر

اجتناب از دوباره کاری

1. موارد مورد نظر

- اجتناب از تحقیق تکراری در منطقه مشابه با

شرایط مشابه

قابلیت اجرا

نکات مورد نظر

1.

• نیروی انسانی

• زمان

• تجهیزات

• منابع مالی

مقبولیت سیاسی

1. نکات مد نظر

- مورد توجه و حمایت مسئولین باشد و بیش قابل قبول است

با صرفه بودن (*Cost - Effective*)

1. آیا

- زمان
- منبع مالی
- نیروی انسانی
- ارزش نتایجی را که بدست می آوریم خواهد داشت?
-

فوریت نیاز به داده ها

1. نکات مد نظر

- میزان اهمیت جمع آوری هرچه سریعتر اطلاعات
- حیاتی بودن نتایج آن برای جامعه
- مورد توجه بودن متولیان امور بهداشتی - درمانی

ملاحظات اخلاقی

1. نکات مد نظر

- مقبولیت طرح در نزد افراد جامعه
- رضایت نامه کتبی
- شرایط حین تحقیق (آیا اگر نیاز فوری به درمان باشد، افراد درمان خواهند شد؟)

ارزشیابی عناوین

معیار انتخاب طرح								عنوان
	7	6	5	4	3	2	1	
جمع امتیاز	مقبولیت اخلاقی	فوریت موضوع	مقبولیت سیاسی	کاربرد داشتن	قابلیت اجرایی	اجتناب از دوباره کاری	مناسبت	
								-1
								-2
								-2

مقیاس امتیاز بندی: 1=کم 2=متوسط 3=زیاد

خصوصیات یک عنوان خوب

- از کلمات کوتاه ، رسا و در حد امکان از یک زبان استفاده شود
- عبارت گویا باشد و گیج کننده نباشد. از اختصارات که ممکن است مخفف عبارات مختلفی باشند پرهیز شود.
- در تحقیقات توصیفی بیان مکان و زمان تحقیق در عنوان ضرورت دارد.

- در عنوان دقیقا " آنچه محقق بدنبال تعیین آن است بیان شود.
- سعی شود دامنه تحقیق محدود در نظر گرفته شود.
- عنوان را غیر سوالی مطرح ننماید.
- از کلمات مناسب و مطلوب استفاده شود.

تمرین کلاسی

عنوان موضوع مورد نظر شما برای تحقیق بر اساس اولویت چیست؟

بیان مسئله (توصیف مشکل)

(Statement of problem)

1. تعریف

- بیان اهمیت مسئله و دلایل انجام بررسی پیرامون این مسئله

2. چرا بیان مسئله اهمیت دارد:

3. اساسی برای پروراندن و نگارش طرح تحقیقاتی است (اهداف، روش و

برنامه کار و بودجه)

- مشخص کردن حیطه عمل و منظم ساختن توضیح مسئله

- تسهیل ارائه طرح به سازمانهای دریافت کننده

- تسهیل نگارش سایر مراحل پروپوزال تحقیقاتی

بیان مسئله (توصیف مشکل)

(Statement of problem)

1. ۱- شرح مختصر از خصوصیات اجتماعی - اقتصادی ، فرهنگی و بهداشتی در مورد مشکل همراه با آمار های روشنگرانه
- ۲- توصیف دقیق ماهیت مشکل
 - ماهیت مشکل : تفاوتی بین آنچه هست و باید باشد
 - توزیع و شدت مشکل (در چه کسانی؟ کجا؟ از چه زمانی؟ پیامدها مشکل)
- ۳- ارزیابی علل احتمالی
- ۴- توصیف مختصر راه حل های گذشته و پیامدهای آن ها و دلیل انجام پژوهش فعلی
- ۵- توصیف نوع اطلاعات مورد انتظار از انجام پژوهش و کاربرد احتمالی آنها
- ۶- تعریف مفاهیم اصلی و بیان اختصارات

متداولترین روش های تجزیه و تحلیل مساله

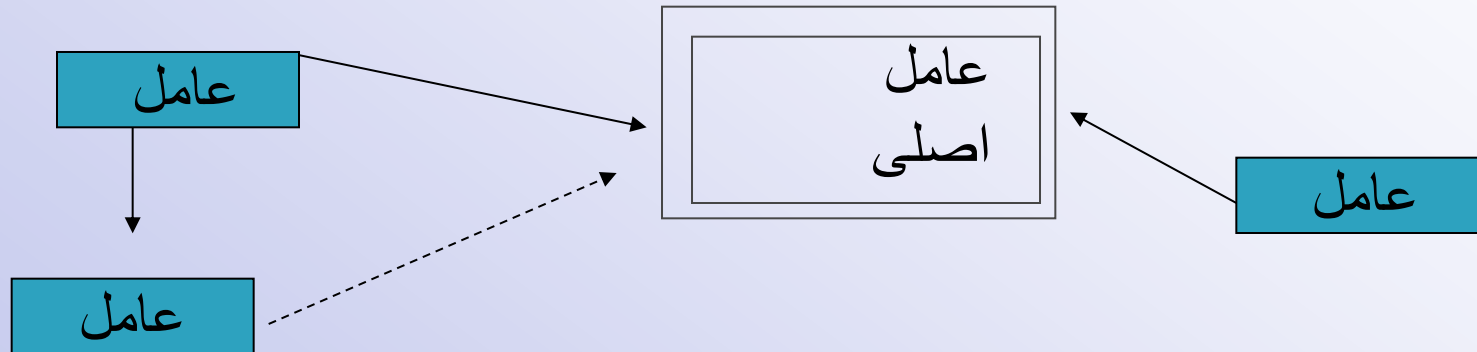
▶ توصیه می شود تا قبل از نوشتن این قسمت ، اقدام به تجزیه و تحلیله مساله کرد. با این کار نسبت به متغیرهای تاثیر گذار بر آن به خوبی آشنا شده و از آنها به هنگام نوشتن می توان استفاده نمود. برای این کار می توان یکی از روش های موجود را بکار بست

▶ شبکه علت

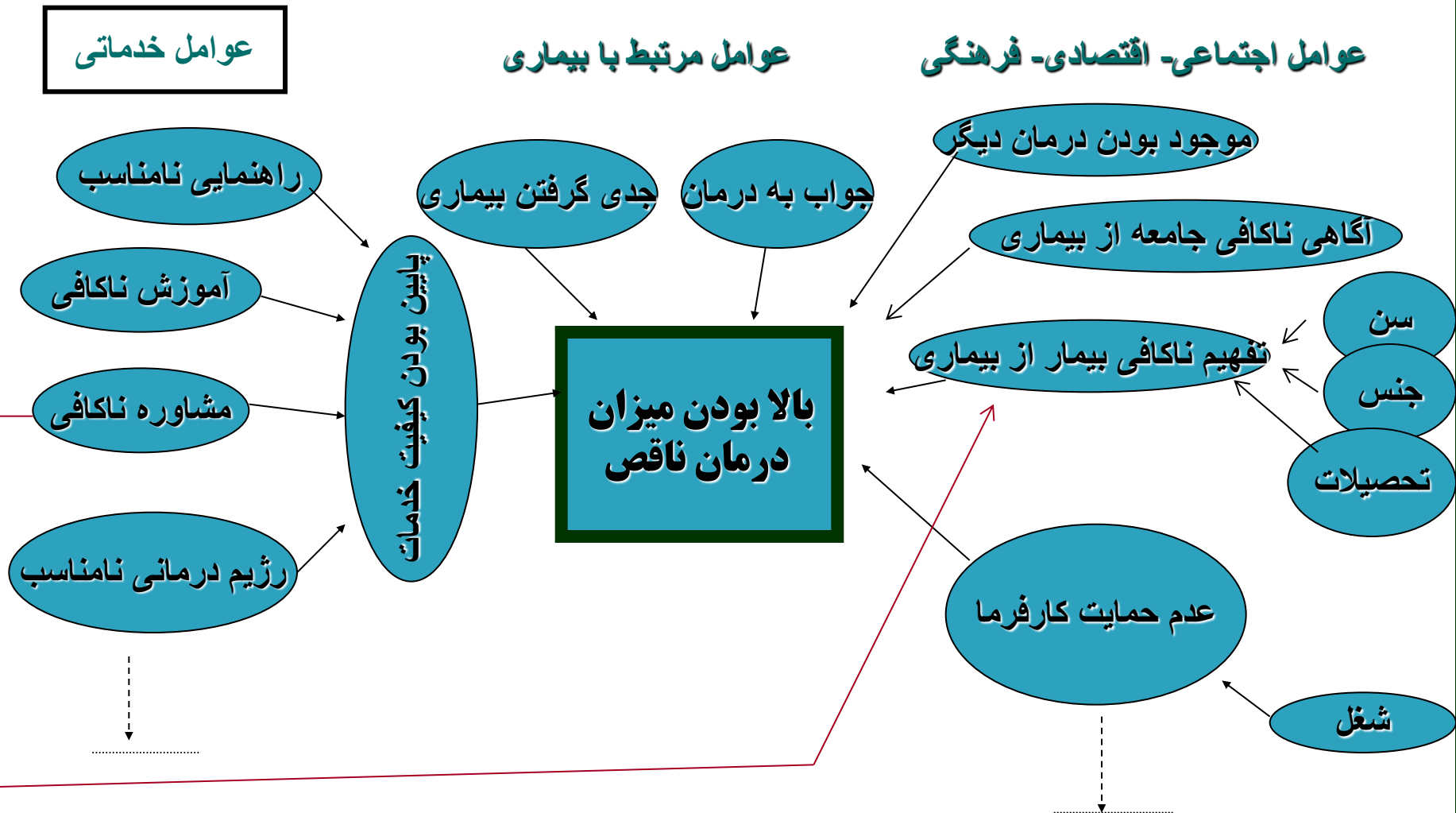
▶ نمودار شش کلمه ای که؟ ، کی؟ ، کجا؟ ، چگونه؟ ، چی؟ ، چرا؟

تجزیه و تحلیل مسئله

- ▶ شناسایی عوامل مرتبط با مسئله
- ▶ طبقه بندی عوامل به صورت (برای مثال عوامل اجتماعی - اقتصادی و...)
- ▶ واضح سازی ارتباط عوامل مرتبط با مسئله (به صورت نمودار)

نمودار عوامل مربوط با بالا بودن درمان ناقص در بیماران مسلول

نکات مورد توجه در بیان مساله تحقيق

برای بیان مساله تحقيق بايد سعی کرد تا به شیوه ای مناسب موارد زیر در متن آورده شود:

- ▶ اطلاعات زمینه ای در مورد موضوع مورد مطالعه
- ▶ توصیف دقیق مسأله
- ▶ نحوه بروز یا وقوع
- ▶ وسعت و شدت مساله و عوارض ناشی از آن در جامعه
- ▶ عوامل دخیل در بروز مسأله
- ▶ نحوه برخورد فعلی با مساله
- ▶ آنچه درمورد راه حل مساله می اندیشید
- ▶ فواید پژوهش و نتایجی که از حل مشکل انتظار می رود

بررسی مراحل تحقیق

مرحله اول – تعریف یا بیان مسئله شامل :

- ▶ انتخاب موضوع
- ▶ بیان مسئله ، تعاریف و اصطلاحات
- ▶ طرح سؤالات اختصاصی (چگونگی حل مسئله)

مرحله دوم – پیشنهاد پژوهش بررسی و ارزیابی اطلاعات موجود در رابطه با

موضوع

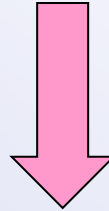
- ▶ کتابها
- ▶ نشریات علمی
- ▶ پایان نامه ها و تحقیقات دیگران
- ▶ امکانات رایانه ای

نگارش بیان مساله

1. مقدمه
2. اهمیت موضوع
3. بررسی متون
4. هدف از انجام طرح
5. تعریف واژه ها

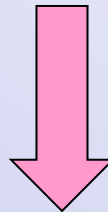
Part 1:

چه چیزهایی درباره موضوع پژوهش میدانیم؟

Part 2:

چه چیزهایی درباره موضوع پژوهش مجهول است؟

Part 3:

در این پژوهش ما تصمیم داریم چه کاری انجام دهیم؟

Inverted Pyramid

► مقدمه از نظر شیوه نگارش به یک

”هرم وارونه“

تشبیه شده است :

مقدمه با جملات عام و موضوعات گسترده شروع
میشود و بتدریج موضوع خاص میشود .

عنوان : عوارض استفاده از دهانشویه فلوراید در کودکان پیش دبستانی

بیان مساله و اهمیت تحقیق (مثال)

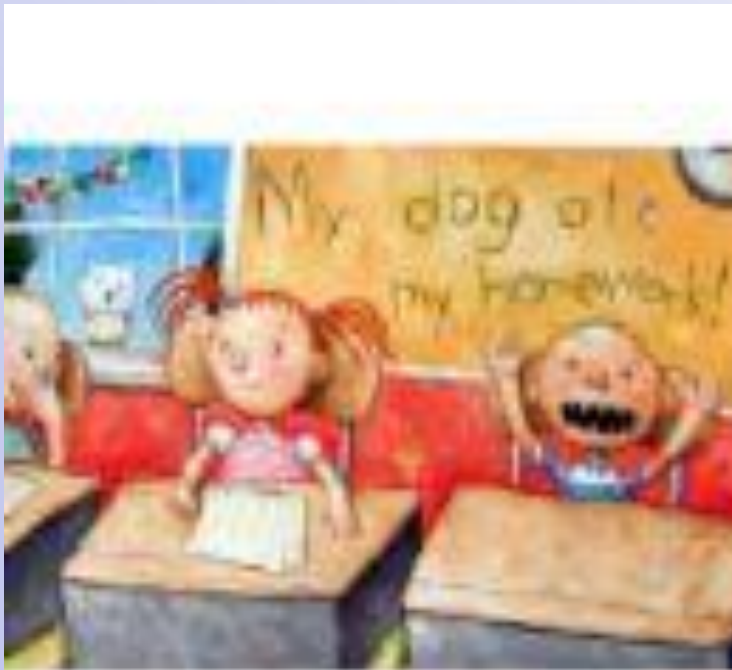
▶ کودکان ارزشمندترین دارائی بشریت هستند و در عین حال آسیب پذیرترین گروه سنی را نیز تشکیل میدهند. عوامل متعددی بر سلامت کودکان تاثیر می گذارند. اقتصاد ، محیط زیست ، ارزشهای اجتماعی ، آموزش خانواده، حمایت اجتماعی و مراقبتهای بهداشتی از آن جمله می باشند و در این مجموعه نیز نقش خانواده در ارتقا سلامت و پیشگیری از بیماریها ، تشخیص بموقع و مراقبت از بیماریها اهمیت حیاتی دارد و معمولا در خانواده ، مادر اولین کسی است که کار بهداشتی انجام میدهد.

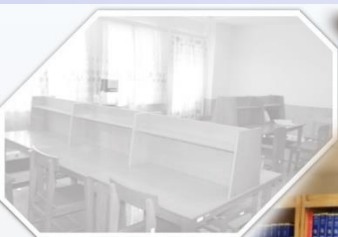
بیان مساله و اهمیت تحقیق (ادامه)

▶ از اینرو افراد و وابستگان آنها ، نیروهای اصلی یک سیستم سلامت را تشکیل می دهند، زیرا فعالیتهایی را که به عقیده آنان در ارتقا سلامتی موثر هستند، خود انتخاب می کنند . این گروه ممکن است برخی سازمانها را بپذیرند و بعضی را رد نمایند . مراکز ارائه خدمات بهداشتی- درمانی همیشه انتخاب اول نمی باشند و ممکن است بسیاری از موارد را از طریق دیگر در داخل خانواده با معلومات خود یا با استفاده از وابستگان و دوستان یا روشهای دیگر موجود در فرهنگ جامعه ، حل و فصل نمایند.

تمرین

- **ضمن مطالعه بیان مسئله یک طرح تحقیقاتی اجزا لازم برای نگارش آن را بررسی نموده ، نکات مثبت و نقایص آن را تحلیل نمایید.**
- **بیان مسئله موضوع مورد نظر شما برای تحقیق چیست؟**

واحد توسعه تحقیقات بالینی

بیمارستان علامه بهلول گنابادی